

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos
žemės ūkio ministro
2006 m. rugpjūčio 22 d.
įsakymu Nr. 3D – 348
(Žemės ūkio ministro
2007 m. lapkričio 5 d.
įsakymo Nr. 3D – 483
redakcija)

LIETUVOS AGRARINĖS EKONOMIKOS INSTITUTO ĮSTATAI

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Lietuvos agrarinės ekonomikos institutas (toliau – Institutas) yra valstybės mokslo įstaiga, įsteigta atlikti socialinius, ekonominius mokslo tyrimus ir eksperimentinės plėtros darbus, rengti moksliniais tyrimais pagrįstas rekomendacijas valstybės institucijoms ir kitiems subjektams.

2. Institutas yra viešasis juridinis asmuo, turintis antspaudą su Lietuvos valstybės herbu ir Instituto pavadinimu, taip pat sąskaitas bankuose. Instituto teisinė forma – biudžetinė įstaiga, kurios steigėja yra Lietuvos Respublikos Vyriausybė. Steigėjo funkcijas, nesusijusias su instituto pabaiga ir pertvarkymu, vykdo Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija. Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministras (toliau – žemės ūkio ministras) tvirtina Instituto įstatus, kuriuos rengia ir Žemės ūkio ministerijai teikia tvirtinti Instituto taryba. Institutas gali turėti savo vėliavą, emblemą ir kitus atributus, kurių naudojimo tvarką nustato Instituto taryba.

3. Institutas savo veiklą organizuoja vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Konstitucija, Lietuvos Respublikos civiliniu kodeksu, Lietuvos Respublikos biudžetinių įstaigų įstatymu, Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymu, kitais įstatymais, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimais, žemės ūkio ministro įsakymais, kitais poįstatyminiais teisės aktais, taip pat šiais įstatais (toliau – Įstatai).

4. Instituto buveinės adresas – V. Kudirkos g. 18, LT-03105 Vilnius, Lietuvos Respublika.

II. INSTITUTO VEIKLOS TIKSLAS, UŽDAVINIAI, TEISĖS IR PAREIGOS

5. Instituto veiklos tikslas – plėtoti agrarinės politikos, ekonomikos ir kaimo plėtros mokslinius tyrimus, siekiant pozityvių socialinių ir ekonominių pokyčių Lietuvos kaime.

6. Instituto veiklos uždaviniai:

6.1. vykdyti mokslinius ekonominius ir socialinius kaimo, žemės ir maisto ūkio bei žuvininkystės tyrimus ir eksperimentinės plėtros darbus;

6.2. mokslinių tyrimų pagrindu teikti pasiūlymus ir rekomendacijas, konsultuoti Lietuvos valstybės institucijas, ES ir tarptautines organizacijas bei privačias struktūras;

6.3. supažindinti visuomenę su instituto mokslinių tyrimų rezultatais, organizuojant mokslines konferencijas ir seminarus, leidžiant mokslu darbus, metodines priemones ir rekomendacijas;

6.4. dalyvauti rengiant ir perkvalifikuojant mokslininkus bei specialistus;

6.5. bendradarbiauti su Lietuvos ir užsienio valstybių fiziniiais ir juridiniais asmenimis bei organizacijomis, vykdančiais mokslinius ekonominius ir socialinius kaimo, žemės ir maisto ūkio bei žuvininkystės tyrimus.

7. Instituto teisės:

7.1. pasirinkti mokslinių tyrimų kryptis;

7.2. nustatyti savo struktūrą, darbo tvarką, darbuotojų skaičių, jų teises ir pareigas, taip pat (jeigu Lietuvos Respublikos Vyriausybė nenustato kitaip) darbuotojų darbo apmokėjimo sąlygas;

- 7.3. šių Įstatų nustatyta tvarka sudaryti Instituto organus;
- 7.4. nustatyti bendradarbiavimo su Lietuvos ir užsienio įmonėmis, įstaigomis ir organizacijomis formas;
- 7.5. atlikti mokslinius tyrimus pagal sutartis su Lietuvos, taip pat užsienio fiziniiais ir juridiniais asmenimis;
- 7.6. leisti mokslo ir kitą literatūrą, pasirinkti mokslinius leidinius Instituto tyrimų rezultatams skelbti ir jų skelbimo būdus;
- 7.7. organizuoti mokslinius renginius, atlikti mokslinių projektų ekspertizes, teikti konsultacijas;
- 7.8. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka įgyti mokslo krypties (mokslo krypties šakų) doktorantūros teise;
- 7.9. organizuoti Instituto mokslo darbuotojų ir kitų tyrėjų, doktorantų stažuotes užsienyje;
- 7.10. savo nuožiūra naudoti mokslininkų ir kitų Instituto darbuotojų darbo rezultatus (nepažeidžiant autorių teisių);
- 7.11. teikti ir gauti paramą Lietuvos Respublikos labdaros ir paramos įstatymo ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka;
- 7.12. dalyvauti rengiant įstatymų, programų, regioninius ir valstybinius ūkio plėtotės programinius dokumentus, atlikti jų ekspertizę;
- 7.13. turėti ir įgyti kitų teisių, jeigu tai neprieštaruoja įstatymams, kitiems teisės aktams, šiems Įstatams, Instituto veiklos tikslui ir uždaviniams.
8. Instituto pareigos:
 - 8.1. teikti Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijai Instituto mokslinės ir su ja susijusios kitos veiklos ataskaitas;
 - 8.2. pagal įstatymus tvarkyti Instituto ūkinės ir finansinės veiklos apskaitą, teikti valstybės institucijoms informaciją apie šią veiklą;
 - 8.3. teisės aktų nustatyta tvarka organizuoti raštvedybą ir dokumentų tvarkymą, saugojimą, naudojimą ir perdavimą valstybiniais archyvams ar atitinkamiems jų funkcijų ir teisių perėmėjams;
 - 8.4. rūpintis savo darbuotojų darbo sąlygomis.
9. Institutas turi ir kitas Lietuvos Respublikos teisės aktuose nustatytas teises bei pareigas.

III. INSTITUTO VALDYMAS

10. Instituto valdymo organas yra Instituto direktorius (toliau – Direktorius). Instituto savivaldos organai yra mokslo darbuotojų ir tyrėjų susirinkimas bei Instituto taryba (toliau – Taryba).
11. Mokslo darbuotojų ir tyrėjų susirinkimo nariais yra visi Instituto mokslo darbuotojai bei kiti tyrėjai. Mokslo darbuotojų ir tyrėjų susirinkimas šaukiamas ne rečiau kaip kartą per metus ypatingiems Instituto veiklos klausimams spręsti. Iniciatyvos teisę šaukti susirinkimą turi Direktorius, Taryba arba ne mažiau kaip 1/3 Instituto mokslo darbuotojų ir tyrėjų. Susirinkimas yra teisėtas, jeigu jame dalyvauja daugiau kaip 2/3 Instituto mokslo darbuotojų ir tyrėjų. Mokslo darbuotojų ir tyrėjų susirinkimo nutarimai priimami paprasta balsų dauguma.
12. Mokslo darbuotojų ir tyrėjų susirinkimo funkcijos:
 - 12.1. rinkti 7 Tarybos narius;
 - 12.2. rinkti Instituto socialinės apsaugos komisiją ir revizijos komisiją, tvirtinti jų įstatus;
 - 12.3. spręsti kitus svarbius Instituto veiklos klausimus.
13. Taryba yra aukščiausiasis Instituto savivaldos organas. Tarybos kadencijos trukmė – 2 metai. Tarybą sudaro 9 nariai, iš kurių 2 skiria žemės ūkio ministras ir 7 slaptu balsavimu renka Instituto mokslo darbuotojų ir tyrėjų susirinkimas.
14. Tarybos narių rinkimus (prieš mėnesį iki Tarybos įgaliojimų pabaigos) organizuoja Direktorius.
15. Į Tarybą gali būti renkami Instituto ir kitų mokslo tiriamųjų įstaigų mokslo darbuotojai, taip pat kiti asmenys, turintys mokslo laipsnį.

16. Taryba slaptu balsavimu iš Tarybos narių renka savo pirmininką ir sekretorių. Taryba dirba pagal Tarybos darbo reglamentą.

17. Tarybos funkcijos:

17.1. nustatyti pagrindines Instituto mokslinės veiklos kryptis, svarstyti ir priimti nutarimus mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros klausimais;

17.2. teikti Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministruui pasiūlymus dėl Direktorius kandidatūros, Direktorius darbo apmokėjimo ir kitų jo darbo sutarties sąlygų;

17.3. teikti Direktorius pasiūlymus dėl Instituto struktūros ir jos pakeitimų;

17.4. tvirtinti Instituto veiklos ataskaitas, vertinti, kaip Institutas įgyvendina savo tikslą, uždavinius ir paskirtį valstybėje;

17.5. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka nustatyti Instituto mokslo darbuotojų ir tyrėjų kvalifikacinius reikalavimus, jų atestavimo ir konkursų į pareigas organizavimo tvarką, sudaryti konkursų ir atestacijos komisijas, spręsti mokslininkų rengimo klausimus;

17.6. svarstyti Instituto pajamų ir išlaidų sąmatos vykdymo ataskaitą;

17.7. tvirtinti Instituto mokslinę veiklą reglamentuojančius dokumentus;

17.8. spręsti Instituto mokslo darbuotojų ir kitų tyrėjų bei administracijos ginčus, susijusius su moksline veikla;

17.9. rengti Įstatų pakeitimų projektus ir teikti juos tvirtinti žemės ūkio ministruui;

18. Tarybos nutarimai priimami posėdžiuose. Tarybos posėdžiai yra teisėti, jeigu juose dalyvauja ne mažiau kaip 2/3 Tarybos narių.

19. Tarybos nutarimai laikomi priimtais, jeigu už juos balsuoja daugiau kaip pusė posėdyje dalyvaujančių Tarybos narių.

20. Institutui vadovauja ir jam atstovauja Direktorius.

21. Direktorius, išrinktą viešo konkurso būdu, Tarybai pritarus, ne ilgesnei kaip 5 metų kadencijai į pareigas skiria, nustato jam atlyginimą ir atleidžia žemės ūkio ministras.

22. Į Direktorius pareigas gali būti skiriamas ne vyresnis kaip 65 metų mokslininkas.

23. Direktorius už savo veiklą atsiskaito žemės ūkio ministruui, Tarybai bei mokslo darbuotojų ir tyrėjų susirinkimui.

24. Direktorius funkcijos:

24.1. užtikrinti, kad Instituto veikla atitiktų Įstatymų, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimų, žemės ūkio ministro įsakymų, šių Įstatų ir kitų teisės aktų reikalavimus, įgyvendinti Tarybos priimtus sprendimus;

24.2. leisti įsakymus, instrukcijas ir kitus teisės aktus;

24.3. Instituto vardu sudaryti sutartis su fiziniais ir juridiniais asmenimis;

24.4. priimti į darbą ir atleisti iš darbo Instituto darbuotojus, skelbti darbuotojų atestavimą ir konkursus pareigoms užimti, skirti asmenis į pareigas, atleisti iš jų, tvirtinti Instituto darbuotojų darbo apmokėjimo ir materialinio skatinimo nuostatus;

24.5. Tarybai pritarus, tvirtinti Instituto struktūrą ir jos pakeitimus, priimti sprendimus dėl Instituto padalinių steigimo ar pertvarkymo, tvirtinti Instituto asociacijų su kitomis mokslo ir studijų institucijomis sutartis;

24.6. nustatyti Instituto darbuotojų darbo užmokestį teisės aktų nustatyta tvarka, skatinti darbuotojus, skirti jiems drausmines nuobaudas, užtikrinti saugias darbo sąlygas Institute;

24.7. teikti Tarybai svarstyti pagrindines Instituto mokslinės veiklos kryptis, Instituto veiklos ataskaitas, pajamų ir išlaidų sąmatas, jų vykdymo ataskaitą, kitus dokumentus;

24.8. atsakyti už Instituto finansinę veiklą, tinkamą turto valdymą, naudojimą ir disponavimą juo;

24.9. atstovauti Institutui be atskiros įgaliojimo teismuose, arbitražuose, visuomeninėse, valstybinėse, tarptautinėse ir kitose įstaigose bei organizacijose ar įgalioti tai daryti trečiajį asmenį;

24.10. atidaryti sąskaitas bankuose;

24.11. tvirtinti Instituto pajamų ir išlaidų sąmatą, jos vykdymo ataskaitą;

24.12. prireikus sudaryti problemines ir tikslines komisijas, nustatyti jų kompetenciją ir darbo apmokėjimą;

24.13. organizuoti specialistų ir ekspertų pritraukimą į Institutą;

24.14. atlikti kitas su Instituto valdymu ir veikla susijusias funkcijas, kurios nepriskirtos mokslo darbuotojų ir tyrėjų susirinkimo bei Tarybos kompetencijai.

25. Mokslo darbuotojų ir tyrėjų susirinkimas 2 metams renka:

25.1. socialinės apsaugos komisija, kuri rūpinasi Instituto darbuotojų darbo sąlygomis, socialinėmis ir teisinėmis garantijomis. Socialinės apsaugos komisija veikia pagal nuostatus, kuriuos tvirtina mokslo darbuotojų ir tyrėjų susirinkimas;

25.2. revizijos komisija iš 3 Instituto darbuotojų, kuri tikrina Instituto ūkinę-finansinę veiklą. Direktorius revizijos komisijos prašymu privalo pateikti dokumentus, susijusius su Instituto veikla, taip pat sudaryti sąlygas patikrinti Institute esamus, materialinius išteklius ir kitas vertybes. Revizijos komisijos nariai privalo saugoti komercines paslaptis, kurias sužinojo tikrindami Instituto veiklą. Revizijos komisija veikia pagal nuostatus, kuriuos tvirtina mokslo darbuotojų ir tyrėjų susirinkimas.

26. Instituto administracija – instituto vadovaujantis personalas, kuris svarsto organizacinius Instituto veiklos klausimus ir padeda Instituto direktoriui vykdyti administravimo funkcijas. Instituto administraciją sudaro Direktorius, jo pavaduotojai, mokslinis sekretorius, Instituto padalinių vadovai, jų pavaduotojai ir Instituto vyriausiasis finansininkas.

IV. INSTITUTO DARBUOTOJAI, JŲ TEISĖS, PAREIGOS IR ATSAKOMYBĖ

27. Instituto mokslo darbuotojų pareigybės yra šios: vyriausiasis mokslo darbuotojas, vyresnysis mokslo darbuotojas, mokslo darbuotojas, tyrėjas ir jaunesnysis mokslo darbuotojas (toliau – mokslo darbuotojai ir kiti tyrėjai). Šioms pareigybėms keliamus minimalius kvalifikacinius reikalavimus nustato Taryba, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymu, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimais, kitais teisės aktais. Asmenys skiriami į mokslo darbuotojų ir kitų tyrėjų pareigas viešo konkurso būdu.

28. Mokslo darbuotojų ir kitų tyrėjų profesines teises bei pareigas reglamentuoja Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymas ir kiti teisės aktai.

29. Instituto padalinių vadovų, vyriausiųjų mokslo darbuotojų, vyresniųjų mokslo darbuotojų, mokslo darbuotojų, tyrėjų ir jaunesniųjų mokslo darbuotojų kadencijos trukmė – 5 metai. Atskiru Tarybos sprendimu mokslo darbuotojams ir kitiems tyrėjams gali būti skelbiamas viešas konkursas trumpesniajam laikotarpiui. Kadencijos laikotarpiui su mokslo darbuotojais ir kitais tyrėjais sudaroma darbo sutartis.

30. Jeigu mokslo darbuotojo ir kito tyrėjo pareigybė steigiamai konkrečiam projektui vykdyti, viešą konkursą laimėjęs asmuo į šias pareigas skiriamas to projekto vykdymo laikotarpiui.

31. Direktorius įstatymų nustatyta tvarka gali be konkurso priimti dirbti ne ilgiau kaip 1 metų laikotarpiui mokslo darbuotojus ir kitus tyrėjus pagal terminuotą darbo sutartį. Šiems asmenims taikomi atitinkamoms pareigybėms nustatyti reikalavimai. Tolesniam darbui Institute toks asmuo gali būti priimtas tik viešo konkurso būdu.

32. Konkursą laisvoms pareigoms užimti skelbia Direktorius. Konkurso komisija sudaroma teisės aktų nustatyta tvarka.

33. Vyresni kaip 65 metų mokslo darbuotojai ir kiti tyrėjai gali dirbti Institute, jeigu Taryba pritaria, kad su jais būtų sudaroma terminuota darbo sutartis ne ilgiau kaip 3 metams. Tokia sutartis Tarybos sprendimu gali būti sudaroma pakartotinai.

34. Į Direktoriaus, jo pavaduotojų, taip pat Instituto padalinių vadovų ar jų pavaduotojų pareigas gali būti renkami (skiriami) ne vyresni kaip 65 metų asmenys. Asmenims, sulaukusiems 65 metų ir daugiau, kurie eina Direktoriaus, jo pavaduotojų, Instituto padalinių vadovų, jų pavaduotojų bei mokslinio sekretoriaus pareigas ir kurių kadencija dar nėra pasibaigusi, šie reikalavimai netaikomi iki kadencijos pabaigos.

35. Pasibaigus Direktoriaus įgalinimams, jis turi teisę grįžti į ankstesnes pareigas neišbūtam kadencijos laikotarpiui, o, jeigu jis trumpesnis kaip 1 metai, – 1 metams.

36. Instituto darbuotojai, rengiantys daktaro disertacijas, naudojami studijuojančiųjų teisėmis, lengvatomis ir socialinėmis garantijomis, numatytomis Lietuvos Respublikos įstatymuose, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimuose ir kituose teisės aktuose.

37. Kiti Instituto darbuotojai (ne mokslo darbuotojai ir ne kiti tyrėjai) taip pat gali būti atestuojami. Atestaciją vykdo Direktorius sudaryta komisija Direktorius nustatyta tvarka. Neatestuoti darbuotojai atleidžiami iš pareigų įstatymų nustatyta tvarka arba jiems pasiūlomos pareigos, kurioms pakanka žemesnės kvalifikacijos.

38. Darbuotojus priima į darbą ir atleidžia iš darbo Direktorius įstatymų bei šių Įstatų nustatyta tvarka.

39. Darbo apmokėjimo tvarką Institute nustato darbuotojų darbo apmokėjimo ir materialinio skatinimo nuostatai, kuriuos tvirtina Direktorius šių Įstatų nustatyta tvarka.

40. Instituto darbuotojai turi teisę dalyvauti nagrinėjant ir sprendžiant visus su jų kompetencija, pareigomis ar darbu susijusius klausimus.

41. Mokslo darbuotojai ir kiti tyrėjai turi teisę:

41.1. dalyvauti konkursuose mokslinėms programoms vykdyti, mokslo ir studijų fondų paramai gauti;

41.2. dalyvauti konkursuose stažuotėms Lietuvos Respublikoje ir užsienyje;

41.3. gauti iš valstybės institucijų informaciją, kurios reikia jų moksliniam darbui (jeigu tokia informacija yra valstybės ar tarnybos paslaptis, ji teikiama ir naudojama teisės aktų nustatyta tvarka);

41.4. dalyvauti įvairiose profesinėse sąjungose ir visuomeninėse organizacijose, iš jų ir esančiose užsienyje.

42. Mokslo darbuotojams ir kitiems tyrėjams garantuojama nepriklausomybė nuo ideologijos ir politinių institucijų, apsauga nuo sankcijų už savo tyrimų rezultatų ir įsitikinimų skelbimą (išskyrus atvejus, kai skelbiama informacija yra valstybės ar tarnybos paslaptis), jiems garantuojamos kūrybos ir intelektualinio darbo autorių teisės, nustatytos Lietuvos Respublikos įstatymuose ir tarptautinėse sutartyse.

43. Instituto darbuotojams garantuojamos visos teisės ir socialinės garantijos, kurias nustato įstatymai. Jiems sudaromos darbo sąlygos, atitinkančios darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimus.

44. Mokslo darbuotojai ir kiti tyrėjai privalo:

44.1. ugdyti mokslinę kvalifikaciją;

44.2. laikytis mokslinės ir profesinės etikos normų;

44.3. vykdyti šiuose Įstatuose nustatytas pareigas ir funkcijas.

45. Instituto darbuotojai privalo laikytis įstatymų, šių Įstatų, Instituto vidaus darbo tvarkos taisyklių ir kitų teisės aktų reikalavimų.

V. INSTITUTO LĖŠŲ ŠALTINIAI, TURTO IR LĖŠŲ NAUDOJIMO TVARKA

46. Instituto turtą sudaro daiktai, pinigai, kitas turtas ir turtinės teisės, intelektualinės veiklos rezultatai, informacija, kitos turtinės ir neturtinės vertybės.

47. Institutas jam perduotą valstybės turtą valdo, naudoja ir juo disponuoja neatlygintinai patikėjimo teise teisės aktų nustatyta tvarka ir sąlygomis.

48. Turta, kuris įsigytas iš nebiudžetinių lėšų, gautas dovanų, priimtas kaip palikimas ar įgytas kitu teisėtu būdu, Institutas valdo, naudoja ir juo disponuoja nuosavybės teise pagal Lietuvos Respublikos civilinio kodekso normas.

49. Instituto lėšas gali sudaryti:

49.1. Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto asignavimai Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintoms programoms vykdyti;

49.2. pajamos, gautos iš mokslinės ir ūkinės veiklos, taip pat už teikiamas paslaugas;

49.3. Lietuvos, užsienio bei tarptautinių fondų ir organizacijų lėšos;

49.4. lėšos, gautos už dalyvavimą tarptautinėse mokslinėse programose;

49.5. lėšos, gautos kaip parama, ir kitos teisėtai įgytos lėšos.

50. Visas lėšas Institutas planuoja ir naudoja savarankiškai. Pajamas ir išlaidas Institutas naudoja pagal patvirtintą sąmatą įstatymų nustatyta tvarka.

51. Instituto finansinės veiklos kontrolę vykdo įgaliotos valstybės institucijos teisės aktų nustatyta tvarka.

VI. ĮSTATŲ KEITIMO TVARKA

52. Taryba rengia Įstatų pakeitimų projektus ir teikia juos tvirtinti žemės ūkio ministrui.

VII. INSTITUTO PABAIGA IR PERTVARKYMAS

53. Institutą pertvarko, jo veiklą baigia Lietuvos Respublikos Vyriausybė įstatymų bei kitų teisės aktų nustatytais pagrindais ir tvarka.